

མིང་ལྷན་པར་སྐྱེ་བའི་ཕུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་བླ་མ་གྱི་སྐུ་ལྷན་པར་སྐྱེ་བའི་

ལྷན་པར་སྐྱེ་བའི་ཕུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་བླ་མ་གྱི་སྐུ་ལྷན་པར་སྐྱེ་བའི་

བོད་རྒྱལ་པོན་སྐུར་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་
ལུག་བཟུས་ཚིག་མཛོད།

ཏའོ་ལྷན་ཞུས་དང་འོ་ལུ་ལྷན་ཆེ་
གཉིས་གྱིས་བསྐྲིགས།

མཚོ་སྐྱོད་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོད་ཁང་།

1987 ལོ་ ཟླ་ལོང་།

藏汉对经常用合称词词典

贺文宣 编
窦存琦

青海民族出版社

1987年·西宁

ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་
 ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་

*

- ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་
 ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་
 ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་
 ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་
 ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་
 ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་
 1987ལོའི་ཟླ 8 ལོ་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་
 1987ལོའི་ཟླ 8 ལོ་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་

དཔེ་རིན། ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ 6.00
 ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ 4.80

藏汉对照常用合称词词典

贺文宣 樊存琦编

青海民族出版社出版

(西宁市西关大街96号)

青海民族印刷厂排版 兰州八一印刷厂印装

青海省新华书店发行

*

开本：787×1092毫米 1/32 印张 28.5 插页6

1987年8月第1版 1987年8月第1次印刷

印数：1—12,000

ISBN 7-5420-0046-2/C·3

统一书号：M17181·30 定价：(精装)6.00元
(平装)4.80元

ཚེག་མཚན་པོ་ད་རྒྱ་མཚན་གཉིས་པལ་ལྷན་དུ་བཀོད་པ་ཞིག་བཅམས་པ་...
 འདིས་ནི། རྣམ་པར་སྐྱོད་པ་དོན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་
 ཡིད་བཞིན་དུ་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ། དཔེ་བུར་སྐྱོད་པ་ལོ་འཚོལ་བའི་རལ་
 བ་བལྟེན་མི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ཡིད་ཆེས་སློབ་བྱས་
 ཚེག་པ་བཅས་ཀྱི་དགེ་མཚན་དང་ལྷན་པ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་དེང་རབས་
 ཀྱི་འབྲུང་བ་རྣམ་བཞིའི་འཇུགས་སྐྱུན་ལྷན་ཆེན་མངོན་དུ་འབྲུང་བ་ལ་
 ལྱས་རྗེས་སྐྱུ་རེ་འཛོག་སྐྱབ་པའི་ཀྱན་སྐྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱ་ཤེལ་
 ལྟར་དཀར་བ་སྐྱུ་དུ་བཏང་ནས་བཅམས་པ་ལྟེ། དེ་དོན་སྐྱོ་སྐྱོས་དང་
 ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཇགས་མཛད་པ་མཁྱེན་མཁྱེན་ཞེས་བྱས་...
 པས་ལྷུ་ལགས།

ཞེས་དོན་དང་ལྷན་པའི་མཚམས་སྐྱོད་ཀྱི་སློབ་གཞི་འདི་ནི།
 ཚོ་ཉ་ན་ལྷན་དུ་གིས།

༡༩༥༥ལོའི་ཟླ་༡ཚེས་༢༠ལ་བྲིས།

前 言

本词典主要收录了古典藏文著作中包括政治、经济、文化、教育、文学、艺术、语言、文字、历史、宗教、医学、天文等在内的词语共2113条。

这类词语，在藏文典籍中都作专词使用，同时，藏语上对它们也有习惯的叫法。根据这些特点，我们把这部书的名称暂叫《藏汉对照常用合称词词典》。

编写这样的词书，是个新的工作，没有前人的经验可资借鉴，整个编写过程，是个尝试性的摸索过程。我们从1978年开始搜集资料，前后经过五六年的时间，方于1984年3月脱稿。

由于我们的水平较低，时间短促，不论在选词范围或在编排体例上，尤其在翻译、注释上都还存在一些缺点甚至错误，殷切希望广大读者予以指正，以便以后修改。

编写过程中，我们曾得到藏族著名学者才旦夏茸老先生和王沂暖老先生、多识同志等热情指导。在翻译注释中他们不仅帮助解决了许多疑难问题，而且分别为我们修订了初稿，才旦夏茸先生特别还为本词典撰写了序言。在此一并表示衷心的感谢。

编著者

1984.6. 谨识于兰州

ལྷོག་ལྷུང་ས་སྐོར།

དང་པོ། མེག་མཚན་འདིའི་ལྷོག་རིམ་གསལ་གསལ།

① བ་སྐྱད་ལྷུང་ས་སྐོར་གྱི་གྲངས་ཀ་མང་ལྷུང་ལྷུང་
བཞོན་ནས་བཞུགས་པ་ཉེ་དཔེར་ན་གཅིག་ཚེ། གཉིས་ཚེ།
ཉེ་བུ། ལྷུང་ས་སྐོར་ལ་ལྷུང་སྐྱོད་ལྷུང་སྐྱོད་མ་སྐྱོད་གཅིག་ལྷུང་
བསྐྱེད་ཡོད།

② ལྷུང་ས་སྐོར་འདི་ནང་གི་བ་སྐྱད་ཚང་མ་གྱི་ཁྲི་མོ་……
རིམ་བཞིན་ལྷུང་ས་སྐོར་བཞུགས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། མི་དང་། ས་ཚ་དང་། ལྷུང་དང་། ཚུལ་གྱི་མིང་
སོགས་རྒྱ་ཡིག་ལྷུང་ས་སྐོར་ཡིན། གང་ལྷུང་གྱི་སྐོར་ལྷུང་གྱི་སྐོར་ལྷུང་
ལྷུང་བཞོན་ཡོད།

གསུམ་པ། འགྲེལ་བཤད་ནང་གི་གྲངས་ཉུག་དང་བཅས་ཉུགས་
ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་དོན་འདི་ལྷུང་།

① I、II ཞེས་པ་དག་ནི་བ་སྐྱད་གཅིག་པ་ཉིད་ཡང་བསྐྱེད་
བཞོན་པར་མཚན་པ་དང་།

② (一)、(二) ཞེས་པ་སོགས་ནི་བ་སྐྱད་དེ་ཉིད་ནང་

གི་འབྲེལ་བཤད་མི་གཅིག་པ་ཁ་གསུ་ཡོད་པར་མཚོན་པ་དང་།

③ 1、 2, ཞེས་པ་སོགས་ནི་ཐ་སྐད་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་མེད་ནང་གི་དོན་ཚན་མཚོན་པ་དང་།

④ ཁྱ ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྐད་འདི་ཉིད་འབྲེལ་ཡོད་ཐ་སྐད་ཀྱི་གོ་དོན་དང་མཚུངས་པར་མཚོན་པ་དང་།

⑤ 参 ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྐད་འདི་ཉིད་བརྟ་བུའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོར་ཡོད་པ་མཚོན་པ་ལོ།

凡 例

一. 本词典编排顺序:

(1) 按词条中所含数字的大小依次分部排列(如“一字部”,“二字部”等)。第三十五字部以后的词条共合为一部。

(2) 每部的词条均按藏文字母顺序排列。

二. 人名、地名、药物名称、宗教术语的翻译尽量沿用传统的旧译名称。

三. 注释中几种数字、略语符号的说明:

(1) I、II等表示须列为两条解释的同一词条。

(2) (一)、(二)等表示同一词条中的几种不同解释。

(3) 1、2等表示该词条中每一解释的各项具体内容。

(4) “同”字,表示本词条与有关词条内容相同。

(5) “参”字,表示本词条与被参阅词条的内容有密切联系。

དཀར་ཆག

ལྷོ་གཞི།	.....	(1)
ལོ་རྒྱུད།	.....	(3)
ལྷོ་གཞི་རྒྱུད།	.....	(6)
གཅིག་ཚེ།	.....	(1)
གཉིས་ཚེ།	.....	(12)
གསུམ་ཚེ།	.....	(40)
བཞི་ཚེ།	.....	(152)
ལྔ་ཚེ།	.....	(254)
རྒྱུ་ཚེ།	.....	(330)
བདུན་ཚེ།	.....	(388)
བརྒྱད་ཚེ།	.....	(426)
དུ་ཚེ།	.....	(513)
བཅུ་ཚེ།	.....	(544)
བཅུ་གཅིག་ལྟེ་ཚེ།	.....	(590)
བཅུ་གཉིས་ལྟེ་ཚེ།	.....	(603)
བཅུ་གསུམ་ལྟེ་ཚེ།	.....	(640)
བཅུ་བཞི་ལྟེ་ཚེ།	.....	(652)

བཙུག་ལྷན་པུ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(668)
བཙུག་ལྷན་པུ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(675)
བཙུག་ལྷན་པུ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(694)
བཙུག་ལྷན་པུ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(700)
བཙུག་ལྷན་པུ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(718)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(721)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(732)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(735)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(737)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(739)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(749)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(759)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(760)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(762)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(765)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(766)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(770)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(771)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(784)
ཉེ་ལོ་ལྷོ་མེ་མོ་བློ་བཟང་།	.....	(790)

ལྷན་ཏུ་བཞོན་པ།

ལྷན་བཞོན་དང་པོ་རང་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
རེའུ་མིག་མདོར་བསྟུན། ..... (837)

ལྷན་བཞོན་གཞིས་པ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་རིམ་ཚུན་གྱི་རེའུ་
མིག་ ..... (842)

ལྷན་བཞོན་གསུམ་པ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སིལ་ལྷན་ཐོར་རྗེས་
བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁབས་སོ་སོའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་ཚུན། ... (845)

ལྷན་བཞོན་བཞི་པ་བོད་རྫོང་ས་ལ་མངའ་བའི་བརྒྱུར་བའི་མངའ་
བདག་ས་རྒྱ་ཚོས་རྒྱལ་རིམ་ཚུན་གྱི་རེའུ་མིག་ ..... (849)

ལྷན་བཞོན་ལྔ་པ་བོད་རྫོང་ས་ལ་མངའ་བའི་བརྒྱུར་བའི་རྗེ་སྲིད་
བག་མོ་སྲུ་པའི་སོ་བའི་རྗེའུ་གདོང་ཚེའི་ཁྲིར་བཞུགས་

ཚོས་རྒྱལ་རིམ་ཚུན་གྱི་རེའུ་མིག་..... (851)

ལྷན་བཞོན་དྲུག་པ་གཟུ་ཚོས་རྒྱལ་ཚོས་དབྱེད་སྐོར་རྗེས་བོད་
རྫོང་ས་ལ་དབང་རྒྱུར་ཏུ་སྐབས། ..... (854)

ལྷན་བཞོན་དབུལ་པ་བཟུལ་འཁོར་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ..... (855)

ལྷན་བཞོན་བརྒྱུད་པ་རྒྱ་མིང་མཁུག་མ་ནས་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་
སྲིད་རྫོང་སོ་སོའི་རེའུ་མིག་ ..... (856)

ལྷན་བཞོན་དབུལ་པ་རྒྱ་ལའི་སྲུ་སྲིད་རིམ་ཚུན་གྱི་རེའུ་མིག་... (862)

ལྷན་བཞོན་བརྒྱུད་པ་པུ་ཚེན་སྲུ་སྲིད་རིམ་ཚུན་གྱི་རེའུ་མིག་
..... (864)

